

OBSAH

1. PROCES VYUČOVÁNÍ – UČENÍ SE JAKO SYSTÉM.....	7
1.1 Proces vyučování – učení se jako systém a jeho model.....	10
1.2 Proces vyučování – učení se jako plánovaný a řízený proces.....	13
1.3 Základy procesu vyučování – učení se.....	16
1.4 Teorie vzdělávání.....	18
1.5 Etapy procesu vyučování – učení se.....	20
2. ZÁSADY PROCESU VYUČOVÁNÍ – UČENÍ SE.....	22
2.1 Pojetí zásad procesu vyučování – učení se.....	25
2.2 Zásada uvědomělosti a aktivity.....	26
2.3 Zásada komplexního rozvoje žáka.....	27
2.4 Zásada vědeckosti.....	27
2.5 Zásada spojení teorie s praxí.....	28
2.6 Zásada přiměřenosti.....	29
2.7 Zásada individuálního přístupu.....	31
2.8 Zásada emocionálnosti.....	33
2.9 Zásada trvalosti.....	34
2.10 Zásada názornosti.....	34
2.11 Zásada soustavnosti/systematičnosti.....	36
2.12 Zásada zpětné vazby.....	36
3. UČITEL – ŘÍDÍCÍ SUBJEKT PROCESU VYUČOVÁNÍ – UČENÍ SE.....	39
3.1 Učitel a jeho funkce v procesu vyučování – učení se.....	41
3.2 Struktura učitelovy osobnosti.....	44
3.3 Profesionální profil učitele.....	45
3.3.1 Organizační kompetence.....	45
3.3.2 Komunikační kompetence.....	45
3.3.3 Motivační kompetence.....	50
3.3.4 Prezentační kompetence.....	50
3.3.5 Diagnostické kompetence.....	50
3.4 Typologie učitele, řídicí styly učitelů.....	50
4. ŽÁK – ŘÍZENÝ I SEBEŘÍDÍCÍ SUBJEKT PROCESU VYUČOVÁNÍ – UČENÍ SE.....	53
4.1 Žák a jeho funkce v procesu vyučování – učení se.....	55
4.2 Osobnost žáka a vzdělávací potřeby.....	55
4.3 Styly učení žáků.....	56
4.4 Talentovaný žák, nadaný žák.....	60
4.5 Žáci s poruchami komplikujícími vzdělávání, se specifickými vzděl. potřebami.....	63
5. CÍLE ROZVOJE ŽÁKA V PROCESU VYUČOVÁNÍ – UČENÍ SE.....	68
5.1 Definice pojmu cíl a požadavky na cíl.....	70
5.2 Funkce cíle.....	72
5.3 Hierarchie cílů procesu vyučování – učení se a formulace cílů.....	73
5.4 Oblasti/domény cílů.....	75
5.5 Taxonomie cílů v jednotlivých doménách.....	77
5.6 Vzdělávací standardy.....	78
5.7 Učební úlohy jako výsledek operacionalizace cílů.....	79

6. OBSAH ROZVOJE ŽÁKA	83
6.1 Obsah procesu vyučování – učení se a jeho funkce, kurikulum	85
6.2 Stanovení obsahu procesu vyučování – učení se	89
6.3 Pedagogické dokumenty vymezující obsah procesu vyučování – učení se	91
6.3.1 Vzdělávací standardy/rámcové učební osnovy	91
6.3.2 Vzdělávací programy a jejich učební plány a osnovy	92
6.3.3 Tematické plány, učivo	94
6.3.4 Učebnice a učební materiály	95
7. METODY VYUČOVÁNÍ – UČENÍ SE	98
7.1 Místo a funkce metod výuky v procesu vyučování – učení se	100
7.2 Kritéria pro třídění (klasifikaci) metod	101
7.3 Metody v základních etapách procesu vyučování – učení se	103
7.3.1 Metody motivační	103
7.3.2 Metody expoziční	104
7.3.3 Metody fixační	104
7.3.4 Metody aplikační	104
7.3.5 Metody hodnocení a klasifikace – metody diagnostické	105
7.4 Přehled vybraných metod výuky a jejich silné a slabé stránky	105
7.5 Výběr metod výuky	119
8. ORGANIZACE VYUČOVÁNÍ – UČENÍ SE	122
8.1 Pojem a funkce organizačních forem vyučování	124
8.2 Kritéria třídění organizačních forem vyučování	125
8.3 Hromadné vyučování	126
8.4 Vyučování ve skupinách	126
8.5 Individuální a individualizované vyučování	129
8.6 Autodidakce a domácí úkoly	132
8.7 Diferenciace a její uplatnění v českém školství	133
8.8 Vyučovací hodina	134
8.9 Organizace školního roku	136
9. MATERIÁLNÍ DIDAK. PROSTŘEDKY V PROCESU VYUČOVÁNÍ – UČENÍ SE	139
9.1 Pojem a charakteristika MDP a jejich místo v didaktickém systému	141
9.2 Funkce MDP v heterodidakci a autodidakci	141
9.3 MDP a didaktické zásady	144
9.4 Klasifikace MDP a jejich didaktické možnosti	145
9.5 Učební pomůcky	147
9.6 Technické výukové prostředky	149
9.7 Výukové prostory a jejich vybavení	155
9.8 Vybavení učitele a žáka	156
9.9 Příprava učitele na práci s MDP	156
10. DIAGNOSTIKA V PROCESU VYUČOVÁNÍ – UČENÍ SE	159
10.1 Funkce didaktické diagnostiky	161
10.2 Zásady didaktické diagnostiky	163
10.3 Chyby při diagnostikování	165
10.4 Etapizace diagnostických procedur	165
10.5 Typy diagnostických procedur	166
10.6 Metody didaktické diagnostiky	168
10.7 Didaktické testy	171
10.8 Normativy pro hodnocení a klasifikaci	175
LITERATURA	180